

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona
Fél évre 2 korona

Negyed évre . . . korona
Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. február 25.

8. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

A tanulás nem szegény!

A nagy tudósok, a kiváló elmék elismerik, hogy az ember sohase tanulhat eleget. Mindig akad valami új, ami ismeretlen a magas képzettségű egyén előtt. Ki minél többet tud, annál inkább rájön arra a nagy igazságra, hogy még mindig nem tud eleget. Igen sok olyasmi van, amit még érdemes megtanulni.

Az alacsonyabb képzettségű, felületes tudású ember van csak nagyra a tudományával, holott — ezt csak ő nem látja be — kevés a „sütnivalója“.

A mi kisiparosaink legtöbbje szellemileg még igen tökéletlen fokon áll. Kevés iskolát látogatott s hogy mesterségre adta a fejét, vajmi keveset törődik önképzésével. Sokkal kényelemszeretőbb, sokkal nehezkesebb, semhogy férfi korában is törje a fejét, erőltesse az agyát. Mert hát kínos dolog kényszeredetten, energia és kedv nélkül tanulni. Az erőszakolt tanulás, a „muszáj“ szellemi képzés fabatkát sem ér és kár minden rápocsékolt pillanatért.

A kisiparosság — így a kigazdák — zöme nálunk abban a megrögzött hitben él, hogy nagyobb tudás, képzettség nélkül is boldogul, ha kedvez a szerencse. A fiatalság inkább dáriódzik, duhajkodik szabad idejében; a megletebb ember tele van egyéb bajokkal vagy gondokkal, vagy szabad idejét a korcsmai életre, ivásra, kártyázásra fordítja, semhogy önképzésre gondolna. De a legnagyobb baj

a közönyösségben, nemtörődömségben keresendő.

Balítélet és téves nézet félvállról azt hangoztatni, hogy a kisiparosoknak nem kell többet tudni, mint amennyit a népiskolában tanul, vagyis elegendő, ha éppen olvasni, írni, esetleg kicsit számolni is tud.

Igen kevés ez a tudás és hogy mennyire így van ez, látnivaló abból is, hogy még a szűkkeblű kormányzat is minő nagyobb figyelmet fordít az iparosság tudásának, képzettségének fejlesztésére. Igaz, hogy ezek a kormány-ténykedések jórészt az iparosság szaktudásának, szak-képzettségének emelésére irányulnak, de ezen az úton aztán a komoly gondolkodású iparos tovább halad és más irányban is képezi magát. Megismerkedik az ipar összes aktuális eseményeivel, rendeletekkel, törvényekkel, újításokkal; megtanulja, hogy mi mindent kell tudni egy művelt iparosnak és az életben érvényesíti ezen ismereteit.

A legjobb tanítója a kisiparosnak elsősorban a szaklap, a szakkönyv, melyet egy fővárosi újság és helyi lapja mellett rendszeresen és kiváló gonddal olvasgat. Ha gondolkodik szabad idejében az olvasottak felett; ha hozzáfűzi saját gondolatait és társaival összekerülve, mindezekről eszmecserét folytat és fokozatosan tökéletesíteni fogja tudását és igazi örömmel tölti el az a feladat, hogy nem úgy él, mint a sivatag lakója.

A szellemi önképzés manap elenged-

hetetlen követelménye az emberiségnek. A tudatlanságban élők sehogyan sem tudnak beleilleszkedni a modern kor kerekeibe. Mindent másképp látnak, semmi sem tetszik nekik. Zsémbesek és elégedetlenek.

Az önképzésre, a tanulásra fordított idő igen gyümölcsöző befektetés, mely kell, hogy idővel meghozza a maga kamatját.

Kisiparosainkra, általában a kisemberekre nézve igazi jótétemény, ha minden felesleges idejüket önképzésre fordítják, mert erre alkalom van elég, csak kedv legyen hozzá.

Hol kellő akaraterő és ambíció van, ott megtalálható az önképzés iránti igazi szeretet s akiben ez megvan, az tanul, olvas, felolvasásokat hallgat, értékes vitatkozásokat folytat, szóval fejleszti, képzi tudását. Mert a tanulás soha se késő és nem szegény!

— **A tisztviselők és az adó.** Fölmerült esetből kifolyólag érdekes ítéletben mondotta ki a közigazgatási bíróság, hogy a tisztviselő fizetése után járó állami és egyéb köztartozás nem minősíthető szolgálati viszonyból eredő tartozásnak, amely föltétlenül a fizetésből jár és megelőzi a többi hitelezőket a foglaltság tekintetében. Az állami adó az ítélet szerint általános köztartozás, amelyre vonatkozólag fennáll az a törvényes rendelkezés, hogy a tisztviselő fizetésnek csak egy harmada foglaltatható le és az is csak akkor, ha legalább kétezer korona érintetlen marad.

TARCA.

A CSATORNA.

Irta: Berkes Imre.

Malvin éjjel fölkel, kinyitotta az ablakot és kibámult az éjszakába. Valahol messze, halk susogással osont tova a Dráva, de az asszony zaklatott fantáziájában úgy érezte, hogy a víz alig néhány méternyi mélységben itt zug az ő ablaka alatt, néki csak lendítenie kellene egyet fáradt testén s azonnal vége lenne mindennek . . . A csöndes, szomorú víz milyen gyönyörű ritmusban ölelné magába, lágyan, mint valami csodálatos gonddal tapadó sra himzett selyemlepel . . . Bámult, figyelt, érthetetlen vágyódással nyújtogatta előre fehér nyakát, aztán hirtelen betette az ablakot, meggyújtotta a gyertyát, kendőt terített a vállára, papucsba bújta a lábát s bekopogott a szomszéd szobába.

— Kisasszony alszik? . . . Borbála alszik? . . .
— Nem alszom — hangzott egy rekedt hang.
— Ébren vagyok.

— Jöjjön hozzám. Jöjjön mert félek, ott ült Malvin ágya szélén. Malvin reszketett, fehér fogai vacogva villantak meg vérpisros szájában.

— Valami baj van? — kérdezte Borbála.

— Semmi, már elmúlt. De kérem, maradjon most itt. Milyen jó hogy nem utazott el tegnap. Legalább beszélhetek most magával.

Összekuporodott mint a macska. Csak a kicsiny feje látszott ki a takaró alól.

— Mondja, Borbála milyen messze van innen a Dráva?

— Legalább félóránnyira.

— Igen. Én is úgy tudom. Mégis azt hittem az imént, hogy itt folyik az ablakom alatt. S majdnem beleugrottam, úgy kiver a forráság.

— Rettenetes, — mondta a vén kisasszony s keresztet vetett magára. Talán rossz álmai voltak?

— Rosszak. Bizonyára rosszak. Vagy jók. Magam sem tudom. Képzelse, Borbála, hiszen magának megmondhatom, maga apró gyermekkorom óta ismer engem, képzelse, meg akartam csalni az uramat.

A vén kisasszony föluggott, de csak egy

pillanatig állt, a térde remegni kezdett s visszarsokadt az ágyra.

— A tekintetes urat? Azt, a tekintetes urat? — kérdezte, bár biztosan tudta, hogy róla van szó. Azt a drága jó embert?

— Azt a drága jó embert — ismételte az asszony. De már elmúlt. S most boldog vagyok, hogy ezt valakinek meg is mondhattam.

Borbálát büszkévé tette ez a kitüntetés. Kíváncsian ült vissza az ágyra, várta, hogy mit mond még az asszonya.

— Tudja, Borbála, ez a patikusné jutott az eszembe. S valahogy azt éreztem, hogy ő tisztességtelen, én meg tisztességes asszony vagyok. Az ura elkergette. S most valahol Pesten él, az isten tudja, miből. Hát csak nem lehet ez az én sorsom?

— Nem. A patikusné rossz asszony. Varrtam a házában.

— Nem érdemes egy férfiért. Nem szabad. Nem mindenki bírja ezt ki.

Elhalgatott. Még remegett a szája, még akart valamit mondani, de nem szólt. Az urára gondolt, aki holnap megérkezik, s az új bérlőre, aki

OLCSÓ PÉNZ!!

Váltó, kötvény, jelzálog és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamat mellett nyújtunk

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet!

A Mindszenti Takarékpénztár igazgatósága.

— **Kötelező koronaszámítás.** A képviselőház letárgyalta és elfogadta az egyes pénzforgalmi eszközök szaporításáról szóló törvényjavaslatot, mely tizenöt millió korona kétkoronás és az 1892. t.-c. 14. § a alapján vert 60 millió korona egykoronás ezüstérmén felül további harminc millió korona egykoronás veretéséről intézkedik. Fontos intézkedést tartalmaz e törvényjavaslat 7. szakasza, mely így hangzik: „A magyar szent korona országainak egész területén a kereskedők és iparosok a közönséggel szemben csak koronaértékben való számítás használhatják.“ Tilos ennél fogva más, mint a koronaértékben való számítás használata ajánlatokban, számlákban, jegyzékekben, számadásokban, árjegyzékekben, hirdetésekben nyilvánoságnak szánt egyéb közleményekben továbbá a kirakatokban, üzlethelyiségekben, kiállításokon, vásárokon és egyéb alkalmakkor. Aki a tilalom ellen vét, kihágást követ el és az illetékes kir. járásbiróság által 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Üdvös rendelet.** A gyümölcs szállítványok postai kezelésére vonatkozólag igen üdvös rendeletet adott ki a kereskedelmi miniszter. Utasításul adta t. i. hogy a gyümölcsöt tartalmazó küldeményeket a legelső alkalommal továbbítani kell s hogy az ellenőrzésre hivatott közegek ezeknek a szabályoknak a megtartására figyeljenek. Kiméletlen, gondtalan vagy késedelmes kezelés esetén pedig a hibás postai vagy vasuti alkalmazottakat érzékenyen büntessék meg.

— **A telefon.** A kereskedelemügyi miniszter újabb szigorú rendeletet bocsátott ki a telefon használatát illetőleg. A rendelet szerint az összes távbeszélővel egyesített postahivatalok figyelmeztettek, hogy az előfizető állomásokról az állomás díjtalan használatára nem jogosult (idegenek) abban az esetben sem folytathatnak beszélgetéseket, ha ezen beszélgetések után a tarifaszere díjakat esetenként megfizetni hajlandók, mert az előfizető állomása használatát másoknak a távolsági forgalomban egyáltalán nem engedheti meg. A nem előfizetők tehát beszélgetéseket kizárólag a postahivatalokban berendezett nyilvános távbeszélő állomásoknál bonyolíthatják le a szabályszerű díjak befizetése mellett. Ugyancsak a fenti rendelet intézkedik arra nézve is, hogy az előfizető hozzátartozói is használhatják a telefont, de az intézkedés csak az előfizetővel közösházartásban élő

családtagokra terjed ki. A nem közösházartásban élő családtagokra terjed ki. A nem közösházartásban élő hozzátartozók tehát abból a szempontból már idegeneknek tekinthetők. Az előfizetői állomásokról idegenek által nem idegenek részére kért összeköttetések tehát a távolsági (környékbeli törvényhatósági) forgalomban semmi körülmények között sem létesíthetők, illetve az esetleg már létesített összeköttetések még azon esetben is megszakítandók, ha az illető az esedékes díj megfizetésére is hajlandó.

— **Az állatorvosok hatásköre.** A földmivelésügyi miniszter egy most kiadott rendeletében kijelentette, hogy amennyiben valamely város, vagy járás területén több állami állatorvos látja el az állategészségügyi szolgálatot, saját hatásköri területén mindegyik állatorvos tagja a város, illetőleg a járás területén működő mezőgazdasági loávitó, apaállatvizsgáló és apaállatbeszerző bizottságoknak. Ezen bizottságok ülésein azonban az illetőnek csak a saját működési területét érintő kérdések tárgyalásában szabad és van joga részt venni.

A legújabb sztrájkmozgalom.

Az újabb kor a maga tündöklően fényes vívmányaival, számtalan keserves csalódást hoz a tökéletesség felé törtető emberiségnek.

Bámulatraméltó berendezések, lángeszű találmányok mellett ott setteng a sivár, üreges-szemü nyomor, mely a fényűző pompa mellé állítja az agyatsorvasztó gondot. A gazdag és a szegény már nem dolgozik együtt zavartalan egyetértésben, ellenkezőleg: örökös harc folyik közöttük, melyben csaknem mindig a szegénység viszi a támadó szerepet.

Fegyvere a sztrájk, melyet ma már szükségesnek tartanak, mert csak így képesek a munkások, a szegény emberek, saját érdekeik megvédésére. Ezt ma már csaknem mindenki belátja.

A közfelfogás illetően kedvező megváltozásával párhuzamosan átalakult a sztrájkok lényege is. Régenté tulnyomóak

voltak a védelmi sztrájkok: a munkaadók részéről kontemplált támadásoknak, bérek leszállításának, a munkabér-szerződés terhesebbé tételének elhárítására.

Ma a sztrájk majdnem mindig támadó. A munkás akar több bért, előnyösebb feltételeket, helyzetének anyagi és erkölcsi javítását. Régenté csak egyes városoknak egyes termelési ágaiban ütött ki a sztrájk és pedig időpont szerint is rendszertelenül, amint a véletlen esélyei abba a munkásokat belesodorták.

Ma már a munkások központi szervezete jól kiszámítja az alkalmas időt és a területi határokat is messze kitágítja. Tizezreket szólít fel és vezérel a küzdelembe, még pedig oly időben, mikor van kilátás a győzelemre; mikor szembeszökők a termelési viszonyok javulásai és a munkaadó többet tud adni a munkásnak az eddiginél, mert többet kap — vagy ami ezzel egyre megy — többet kaphat a fogyasztóitól.

Látjuk tehát, hogy a munkásoknak követeléseikben erősségük a szervezetség. Enélkül törekvésük, hogy helyzetükön javítsanak, minden esetben meddő maradna.

A szervezetség hatalmát immár fölismerte az a társadalmi osztály is, mely eddig nem követelt, csak kért s így csak az életfentartás fokozott terheit viselte, anélkül, hogy bevételeit fokozhatta volna. Panaszkodtak, feljajdultak a magántisztviselők, a bankhivatalnokok, a társadalom e mostoha osztálya, de minthogy esdő szavukat csak a méltányosság támogatta; minthogy jogos kérelmeik teljesítése csupán kenyertadó főnökeik belátásától függött: mi sem természetesebb, mint az, hogy néhány, többnyire protezsált hivatalnok kivételével ugyszólván tojástáncot jártak és járnak még ma is az étellel. Sztrájkra, szerencsétlenségükben, még gondolni sem mertek, lett légyen az akár védelmi, akár pedig — mi még

tegnap utazott el. Az ura fekete szemére s a bérlő acélszürke szemére.

— Milyen a maga szeme, Borbála? kérdezte hirtelen.

— Sárga mint a macskáé, — mondta ijedten Borbála.

Malvin elkapta a vén kisasszony fejét magához vonta, belenézett öreges, sárga szemébe, megcsókolta fonnyadt arcát, aztán aludni küldte.

— Álmos vagyok, — mondta s a fejére huzta a paplant.

Borbála megcsókolta a kezét s kiment a szobából. Malvin feküdt. Kinyújtózott. Aludni akart, belebámult a gyertyába, aztán óvatosan, lopva, hogy most már meg ne hallja senki, újra kibújt az ágyból. Megint az ablaknál állt, a Drávát áhitotta, a szomorú, andalgó vizet, de már nem hallott a susogásából semmiféle s azt sem nézte, hogy itt imbolyogna az ablaka alatt. Egy férfire gondolt, nagyra, erősre s egy másikra, aki kicsiny és szótalan volt, s ez a másik volt az ő ura, s a nagy már senkije se volt, se ismerőse, se szeretője, csak egy nagy darab ember, milyennek a parasztfajtából száz és száz és száz megterem a pusztán... Szépek a parasztok, — gondolta hirtelen, — s én gyáva vagyok, a patikusné pedig bátor volt... Mérgeesen becsapta az ablakot, beledobta magát az ágyába s zokogni kezdett a paplan alatt.

— Hát rossz vagyok én? — kérdezte a lelkében valaki, talán az ura hangja.

— Nem, nem vagy rossz...

— Durva vagyok?

— Nem vagy durva.

— Aljas vagyok részeg vagyok?

— Nem, nem.

— Nem szeretsz már?

— A paraszt bérlőt szeretem.

Ezt hangosan mondta, hogy a nagy, erős, paraszt bérlőt szereti. De rögtön utána tette,

hogy már elment s hogy a tegnap elmúlt becsületesség nélkül, s hogy ez a tegnap többé nem tér vissza soha az életben... Valami lány tüzes, egy ostobán érzéki délután, távol a susogó víz, butító szellő s egy gyönyörű férfinak szerelmes szava... És egy ijedt asszony... Nem, nem, ilyesmi csak egyszer van, egy csodaszép tegnap regényes és szomorú, s az ember ezen rágódik egész életében, hogy akkor milyen hős volt, soha nem merné megkockáztatni azt az örültséget.

Reggel behívta magához Borbálát. Rideg volt, a tekintetes asszony volt, aki szereti magát nagyságosnak szólítani. Keményen elnézett a vén leány feje fölött, s csak ennyit mondott neki:

— Az éjjel mondtam magának valamit. Már nem tudom, mit, de nem szeretem a pletykákat. A kocsis készen áll. Hazamehet.

Borbála nem sértődött meg. Kezet csókolt az asszonynak és hazament.

Félóra múlva már ő is kocsin ült. A város felé röpültek a lovak. A szél meglebegtette a fátyolát s a kalapján, mint szerelmes galambok, egymásra hajoltak sugva, reszkette a gyönyörű kócsagtollak... Az ura elment, lenkendezve gondolt rá, már két hete nem látta, forrt a türelmetlenségtől, nógatta kocsist. A tájak, mint egybeolvadó semmiség tűntek el előtte, a lovak fújtak, a tajték csorgott róluk...

— Tovább, tovább, — sürgette az asszony előrehajolt, s csak nézte, szivta magába a messzeséget, a várost, az állomást, a vonatot, amelyből ki fog szállni az ő ura, fáradt kis emberkéje, akinek friss levest és ropogós sültcsirkét ad ma ebédre, két pohár ó-bort finom palancsintát, ebéd után a hintaszékbe ülteti s ő maga gyújtja meg finom szivarját... A kertben rózsákat tépdés s a lába elé hinti...

Az ura csodálkozott, hogy elébe jött. Egész

éjjel uton volt, össze volt törve s most még kisebbnek látszott. Malvin ráborult, erősen megcsókolta, szeréféle kérdéssel zaklata csacsogott s már valami csodát, pogány jó kedvvel körüttáncolta. Nem mondta, de a forró szemében a kipirult arcában rajongás volt, bocsánatkérés a tegnapiért, egy semmiért, ami mégis olyan végtelen sokat jelentett. Szeretett volna megálazkodni az ura előtt, bűnbánóan, némán, hogy az ura csak a megalázkodást érezze s ne a bünt... A kocsiban hozzásimult, csókolta a borostás arcát, s az ura újra csodálkozott, hogy nem szól, nem panaszkodik, máskor ilyesmi, hogy nem volt megborotválkozva, egészen kihozta a sodrából. Belesüppedt az ülésbe, inkább aludni szeretett volna az uton, napsugárban, csókos szellőben... Aztán lassan kedvre derült, ő is beszélt, színházokról, ragyogó üzletekről, a nagy városról, az új ruhákról amiket feleségének vásárolt. Eszébe jutott a Dráva földekre gondolt, a bérlőre, akivel nagy terveik voltak. Már elutazott? — kérdezte hirtelen.

Malvinnak Borbála jutott az eszébe és megijedt.

— Nem, nem, — igazította ki a férje, hanem a bérlő.

— El, — mondta az asszony.

— És kiépti a csatornát?

— A csatornát? Beszélt róla. Azt mondta, tizszer annyit érnének a földek, ha a mi pocsolányunkat összekötné a Drávával.

A férfit izgatta ez a dolog, hazáig erről beszélt, a drága csatornáról, milliókról, az okos bérlőről, s most már Malvin is a csatornára gondolt, szóltanul, lassan elhúzódva az urától, s arra, hogy még egyszer föl akarná támasztani életében az elmulasztott tegnapot, akkor nem kellene félóráig futnia, hogy elérhesse a Drávát, hanem egyszerűen belevehethné magát a csatornába...

távolabb eső — támadási sztrájk. —

De végre is a nagyur, a törvényt-bontó szükség fegyverre szólítja őket. Ez tanítja meg őket arra, hogy a tömegben rejlik a hatalom, mely küzdelmüket győzelemre vezet. Toborozzák a tömeget s valóban ez a munka nem nehéz. Csak egyes technikai akadályokat kell elgördíteni, a többi azután magától fog menni, mert az elégtelenség a magántisztviselők körében annyira általános, annyira elhárapózott, hogy csak egy szikrát kell dobni a lobbanékony kedélyekre és menten lábra fog az kapni.

A magántisztviselők és a kategóriájukba tartozó bankhivatalnokok legelőbb is elhatározták, hogy jól ismert szociálista mintára országosan szervezkednek. Ez a tömegtoborzás, amely természetesen huzamosabb időt vesz igénybe. De innen a sztrájkig csak egy lépés, még pedig végzetes lépés, mert nyomában csak baj, szerencsétlenség jár mindaddig, míg sok áldozat árán türehető sors fog jutni a magántisztviselőknek.

Ne szépjtsük a dolgot: szégyen biz az, hogy ily intelligens osztály sztrájkmozgalmat indít. De szégyene ez nem a magántisztviselőknek, kik a türelem legvégső határáig óvakodtak aggresszív eszközökhöz nyulni, hanem szégyene azoknak, akik őket erre kényszerítik.

De még nem késő. Egy kis belátással, egy kis méltányossággal elejét lehet venni a szégyennek. Adják meg a magántisztviselőknek, a bankhivatalnokoknak ami őket megilleti és ne várjanak addig, míg erre kényszerítve lesznek.

Ujdonságok.

— **Személyi hir.** Pallavicini Alfonz őrgóf ur öméltsága tegnap megérkezett uradalmába s puztaszeri kastélyában szállott meg.

— **Vármegyei közgyűlés.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 28-án d. e. 10 óraker Szentesen, a vármegyház termében évnegyedes rendes ülést tart. Bennünket az ülés annyiban érdekel közelebbről, mert akkor kerül tárgyalás alá a vasuti bizottságnak a menetrend változásra vonatkozó előterjesztése s a községi tisztviselők drágasági pótlékának megadása tárgyában előterjesztett felebeszés. Ez utóbbi, amint az előjelekből ítélhetünk, a tisztviselők érdekének teljes sikerével fog végződni. Lapunk legközelebbi számában fogunk bővebben az összes ügyekkel foglalkozni.

— **A vöröskereszt bálja.** Az előjelekből ítélve látogatottnak és jólsikerültnek ígérkezik a Vöröskereszt egyleti mulatság. A választmány Dr. K. Nagy Sándor titkárt bizta meg azzal, hogy az uradalmi tisztekek megbeszélést folytasson. Ez a megbeszélés eredményre is vezetett. Az érdeklődésből következhethet, hogy a környék intelligenciájának ez a nap találkozási ideje lesz. A vármegye többi községeiből, városaiból is többen kiállításba helyezték eljőveletüket, úgy hogy a rendezőség élénken foglalkozott azzal az eszmével, hogy az idej bójtön még egy hasonló mulatságot rendez esetleg meghonosítja, hogy télidőben minden szombaton tart ilyen kedélyes összejövetelt.

— **Bucusu-vacsora.** Mult héten megirtuk, hogy Lantos Lajos községünk általános megbecsülésben részesült káplánja Halasra megy adminisztrátornak. Az az általános szeretet, melyet Lantos Lajos egy éves itt időzése alatt magának kiérdemelt, vele szemben meg is nyilatkozik, mert mint bennünket értesítenek, a Goldner-féle vendéglőben hétfőn este 8 óraker tisztelői s jóbarátai vacsorára gyűlnek össze,

hogy ezzel is dokumentálják ragaszkodásukat s itt mondjanak még egy „isten hozzád“-ot, kívánván lávozó barátjuknak minden jót, boldogságot. . . Alírási ívet mihez tartás végett bocsájtottak ki, de ha netán valaki tévedésből vagy bármi ok miatt is ívet nem kapott volna, részvételét jelentse be Goldner vendéglőjében, hogy így mentül többen, minél impozánsabban adhasunk kifejezést annak, hogy aki minket szeret, azt mi is tudjuk szeretni, aki minket megért, megbecsül, azt mi is megtudjuk érteni, megtudjuk becsülni.

— **Eljegyzés.** Weisz János fiatal fűszerkereskedő, aranyifjúságunk rokonszenves tagja, a mult vasárnap eljegyezte Szentesen Engelmann Paulát, Nagy Jenő divatárkereskedő bájos nővérét. Gratulálunk!

— **Takarékpénztári gyűlés.** Az elmult vasárnap tartotta a Mindszenti Takarékpénztár évi rendes közgyűlését, melyen a részvényesek tulnyomó számban jelentek meg. A határozatképesség megállapítása után a közeliünkől eltávozott s immár le is mondott elnök helyett dr. Szóbeli Lipót alelnök nyitotta meg a gyűlést s a tárgysorozat 1. és 2. pontját a szokásos elintézésben részesítették, t. i. a felmentvényt megadta a közgyűlés, az igazgatósági javaslatot pedig elfogadta. A 3-ik pont volt azonban legfontosabb tárgya a közgyűlésnek. Már a mult évi közgyűlés elhatározta egy intézeti szék és bérház építését. Az igazgatóság nagy körültekintéssel szerezte be a terveket s mert a mult évi közgyűlésen földszintes épület határozottat el, ennek felépítésére a szerződés Dobóczy József vállalkozóval meg is kötött. Hosszas gyűlésezések, tanácskozások után azonban az igazgatóság arra a meggyőződésre jutott, hogy ezen földszintes épületnek emeletre építése aránylag olcsóbbá tenné az építkezést s viszont az emeletes épületbe elhelyezett tőke aránylag jobban meghozná a kamatot, mintha az épület a tervezett összegben földszintesnek építenék. Ily irányban tett aztán a takarékpénztár igazgatósága aztán terjedelmes jelentést a közgyűlésnek, ajánlván azt, hogy az eddigi határozattól eltérően, az emeletes épület mellett foglaljon állást a közgyűlés. Ez az indítvány egyhangulag elfogadtatott s most már nincs is semmi akadály a emeletes építkezésnek, melynek szerződés szerint a f. é. nov. hó 1-én kell lakható képességben lennie. — Tárgyaltatott ezután Vedres István elnök lemondó levele, aki megromgált egészségére hivatkozással, lemondott eddigi elnöki tisztéről. A közgyűlés sajnálkozással vette tudomásul az elnök lemondását, érdemeit jegyzőkönyvben megörökíteni határozta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Hajnal Jenő és Gyovai Péter részvényesek kiküldetésén, a gyűlés az alelnök életésével véget ért.

— **Tartalékosok öröme.** Csekély öröm, de mégis csak több a semminél. Mikor a fegyvergyakorlatra behívott bakák lábait agyonszorította a komisz bakancs, úgy segítettek a bajon, hogy rukkolás közben rágyújtottak arra a nótára, hogy: „Rövid az én bakancsomnak a szára“. Ez azonban a kisebbik baj volt. Jobban fáj a bakának az, mikor a rövidszáru bakancs ezenkívül még szoritotta a lábukat. Emiatt sokat panaszkodtak. A hadügyminiszter most elrendelte, hogy fegyvergyakorlatkor vagy mozgósításkor mindenki berrukolhat a saját megszokott cipőjével vagy cizmájával. azt meg fogják vizsgálni a csapatoknál és ha jónak találják, akkor az illető megtarthatja a saját lábbelijét és kárpótlásul bizonyos pénösszeget kap. A bakák tehát ezután nemcsak a saját lábukon, hanem a saját lábbelijükben rugthatják a port, meg a sarat.

— **Farsangi mulatságok és bioskázások.** Hétfőn és kedden volt két utolsó napja a farsangnak. A község minden rendű és rangu polgársága kivette a maga részét a mulatozásból. Sikerült vacsora volt Elekes és Goldner vendéglőjében, mulatság pedig a Dobos és

Zánthó-féle vendéglőben. Természetes, hogy az ezzel kapcsolatos verekedés, bicskázásban nem volt hiány s a csendőrségnek egész hétre való munkája akadt a mulatozásokból. Szerencsére, hallálal végződő verekedés nem volt, de mint bennünket értesítenek, pár súlyosabb kimenettelü bicskázás mégis akadt. Hiába! Községünk lakossága még nyers, a civilizáció nincs rá hatással; igazságot ön maga szolgáltat magának! Hogy aztán ez mennyi kárt, bajt okoz az illetőknek, mennyi meghurcolásnak van kitéve, ki törődik azzal a mámoros, felhevült pillanatokban.

— **Element a tiszta jege.** Az a jég, amely a Szamoson és a felső Tizán — feltorlódása miatt, — rengeteg károkat okozott, e héten teljesen elvonult félnapokon át húzódott el községünk alatt, ijesztő képet nyújtó táblákban és torlaszokban, ami a Tizán való átkelést is 8—10 órán át megakadályozta. Mint értesülünk, a tegnapi zajlással el is vonult teljesen a Tiszta jege, úgy hogy most már csakugyan szabad a Tiszta. A hóolvadás és jégzajlás következtében megárad folyamunk a tegnapi napon 0 fölöött 525 centiméter magasságnál megállapodott. Tehát az áradás sem emelkedik. Lapunk zártakor veszszük a hirt, hogy a Tiszta elhagyta medrét s a környékbeli tiszahátakat, valamint ártereket előntötte. Egyedül a Gémes-tava volt idáig szárazon tartható.

— **Nyomatványszállítás.** Csongrád-vármegye törvényhatóságánál folyó évbén szükség-lendő nyomatványok szállításával Dr. Nagy Sándor alispán lapunk könyvnyomdáját bizta meg.

— **Széna-ügy.** A község tulajdonát képező nagy kazal fölösleges szénát a válságügyi-bizottság még a mult évbén megtartott ülésén eladni határozta. A minél jobb árban leendő értékesítés céljából mindenfelé meghirdették az eladást, alkalmas vevő azonban nem jelentkezett. A legtöbbet ígérő 2000 koronát akart a kazal szénáért adni. A bizottság aztán megbizta az előjáróságot, hogy a kazal szénát értékesítse, adja el. A megbízásnak az előjáróság eleget is tett, Banyai Jánosnak 2400 koronáért a szénát eladta. Az ügy azonban a tegnapi válságügyi bizottság ülésén vált az előjárósághoz, illetve a bizottsághoz méltóvá. A n-tal jegyző tudomásvétel végett az eladást bejelentette, s mit tett a bizottság? Hát nem vette tudomásul. Hogy a dologban teljesen tisztán lássunk, tudnunk kell azt is, hogy az eladás megtörténtekor a vevő 400 koronát foglalóul átadott és hogy a vevő ezt a szénát másnak el is adta.

Ha a képviselő-testület annyiszor tapasztalt bölcsessége nem talál módot az ügy elintézésére, vagy az előjáróságnak, vagy a bizottságnak drága lehet a széna. . .

— **Felülfizettek** a mindszenti ács munkások bálján: Szakál Mihály 10 K, Szilvási Sándor 4 K, Dobos István 3 K, Baksay Illés 2 K, Büchler Gábor 2 K, Nagy Jenő 2 K, Horváth Antal 1 K, Mihály Mihály 1 K, Baksay Lajos 1 K, Elhard Ferenc 80 f, Horváth Ferenc 80 f, Gémes Sándor 80 f, özv. Pappál Pálné, 60 f, ifj. Judik Mihály 50 f, Varga Sándor 50 f, Kiss Ferenc 30 f, melyekért fogadják a rendezőség hálas köszönetét.

— **Dühöng a kanyaró.** Községünkben már legalább egy hónap óta kanyarós betegek vannak. Tudvalevőleg ez a betegség leginkább a 6—12 éves gyermekeknél lép föl. Mint értesülünk, a betegség mind nagyobb mérvet ölt, azért csodálatos aztán, hogy az iskolák ezidő szerint sincsenek bezárva, de inkább alkalom adatik ahhoz, hogy ez a galád betegség mindjobban elterjedjen. Ugyan kinek fűződik érdeke ahhoz, hogy a baj mentül elterjedtebb legyen? Tudtunkkal az újabb gyógymódhoz nem tartozik hozzá, hogy mentültöbb egyén kapja meg a betegséget. Vagy talán az előjáróságnak úgy gondolkodik, ha nem gondoskodnak betegségről, jöhirű orvosaink minden betegséget kiirtanak. De így meg a betegek irtódnak ki! Már pedig úgy gondoljuk, inkább a betegségeket, mint a betegeket irtsák ki orvosaink! . . . Be kell zárni az iskolákat, ez a legelső tennivaló.

— **Kétezer ember kilakoltatása Szegeden.** Mint Szegedről jelentik, Lázár György dr. szegedi polgármester szigorú rendeletet bocsátott ki a lakhatási engedélyek kiadása ügyében. Több panasz merült föl, hogy Szegeden mintegy kétezer olyan ház van, amelyre nincs kiadva a lakhatási engedély és mégis laknak benne.

A Mindszenti Önsegélyző Szövetkezet Zárszámadása

1911. évről.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1911. évben.

KIADÁS

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
22	Pénztári maradvány 1911. január 1-én	1677	08	12	Adó és illetékre	285	71
15	Takarékpénztári betét utáni kamatokból	2360	68	13	Tiszteletdíjakra	1949	90
16	Kölcsönök visszafizetéséből	24506	—	14	Jutalékokra	489	27
17	Előlegek visszafizetéséből	8598	—	16	Kölcsönökre	21485	—
18	Takarékpénztári betétből	17000	—	17	Előlegekre	44788	20
19	Átiratási díjakból	18	50	18	Takarékpénztári betétre	26860	68
22	Bírság díjakból	263	40	19	Üzleti költségekre	925	56
23	Kölcsönök utáni kamatokból	6173	25	20	Vegyesekre	148	60
23	Előlegek utáni kamatokból	2767	51	22	Pénztári maradvány 1911. december 31-én .	1422	50
24	Törzsbetétekből	34991	—				
		98355	42			98355	42

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VAGYON				TEHER		
6	Felszerelések	20	—	6	Tőkésített osztalék	19254	24
16	Kölcsönök	86188	—	7	Törölt törzsbetétek	207	02
17	Előlegek	87589	98	8	Tartalékalap	4983	48
18	Takarékpénztári betét	53782	84	21	Veszteség tartalék	2239	64
22	Készpénz	1422	50	23	Előre bevett kamatok kölcsönök után	716	79
23	Hátralékos kamatok kölcsönök után	516	86	23	Előre bevett kamatok előlegek után	4	54
23	Hátralékos kamatok előlegek után	3769	33	24	Törzsbetétek	197132	40
		233289	51	10	Nyeremény áthozat 1910. évről 1913 Folyó évi nyeremény egyenleg 8732'27 Összes nyeremény	8751	40
						233289	51

TARTOZIK

Veszteség- és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VESZTESÉG				NYERESÉG		
8	Tartalékalap utáni kamat	237	30	15	Takarékpénztári betét utáni kamat	2360	68
12	Adó és illeték	285	71	19	Átiratási díjak	18	50
13	Tiszteletdíjak	1949	90	22	Bírság díjak	263	40
19	Üzleti költségek	925	56	23	Kölcsönök utáni kamat	5726	34
20	Vegyesek	148	60	23	Előlegek utáni kamat	3910	42
10	Nyeremény áthozat 1910. évről 1913 Folyó évi nyeremény egyenleg 8732'27 Összes nyeremény	8751	40	10	Nyeremény áthozat 1910. évről	19	13
		12298	47			12298	47

Mindszent, 1911. évi december hó 31-én.

Karaszka Kálmán
könyvelő.

Pánczél Károly
aligazgató.

Vitos Gerő
igazgató.

Apró Ferenc
pénztáros.

Gyovay András
ig. tag.

Keresztes Áron
ig. tag.

Elekes Lajos
ig. tag.

Taar Lajos
ig. tag.

Kardos István
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Mindszent, 1912. évi február hó.

Keresztes Ferenc
f. b. tag.

Lipták Jenő
f. b. tag.

Wimmer Károly
f. b. elnök.

Zánthó Kálmán
f. b. tag.

Pölös Mihály
f. b. tag.

Lakodalmakra

kitünő zamatu
tisztán kezelt

jó fajborok

legolcsóbban

Vig Dánielnél kaphatók

Strausz és Basch fakereskedők és építkezési vállalkozók

Ajánlják dusan felszerelt raktárakat mindennemű épület, asztalos és bognár-árakban. Tüzifa és porosz szén nagyban és kicsinybeni árusítása. „Bohn“-féle tetőcserép és Eternit tetőlemez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

SZULTÁNFORRÁS

BŐR- ÉS DÚS LITHION TARTALMÚ
GYÓGYÍTÓ ÉS ÜDÍTŐ ITAL.
KIVÁLÓ HÚGYHAJTÓ ÉS HÚGYSÁVOLDÓ
KUTKEZELŐSÉG: EPERJES.

Vezérképviselet Csongrádmegyére:

Szentesi Mezőgazdasági Ipar
és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság,

10-15 SZENTES.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“ név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható!
Csak Réthy-félét fogadjanak el!

Eladó a piac közelében lévő bármilyen üzletnek megfelelő ház, továbbá az eleget nyomáson 12 hold igen jó herésnek való föld örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást ad Hege-düs György.

MŰVÉSZIES NYOMTATVÁNYOK GYÁRTÁSA

HORVÁTH ANTAL MINDSZENT

Schvaroz József és Társa

Alapítási év 1884.

Budapest

VÁCI-KÖRUT 53.

Szabadalmazott **Ventzki** gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Hordozható pálinkafőző üstök

100—400 liter ürtartalom.

AZ ÚJ SZESZADÓTÖRVÉNY ELŐÍRÁSAI SZERINT.

Angol marha- és lónyírógépek és ollók!